

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE IXe KAMER

A R R E S T

nr. 217.909 van 13 februari 2012

in de zaak A. 202.312/IX-7467

In zake : Steven DE SMET
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Peter Crispyn
kantoor houdend te 9030 Mariakerke
Mazestraat 16
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de LOKALE POLITIEZONE GENT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Henry Van Burm
kantoor houdend te 9000 Gent
Cyriel Buyssestraat 12
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 3 november 2011, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing van 27 september 2011 van de korpschef van de lokale politie te Gent waarbij Steven De Smet tijdelijk wordt ontheven uit zijn functie van diensthoofd communicatie en perswoordvoerder van het korps en hij wordt aangeduid als projectleider sociale media.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Auditeur Geert De Bleeckere heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 januari 2012.

Kamervoorzitter André Vandendriessche heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Peter Crispyn, die verschijnt voor de verzoeker, en advocaat Bart Vanlee, die loco advocaat Henry Van Burm verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Geert De Bleeckere heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoeker is hoofdcommissaris van politie (HCP) bij de lokale politie te Gent. Hij is diensthoofd communicatie en perswoordvoerder van het korps.

3.2. Op 3 juni 2011 doen zich, naar aanleiding van de uitzending van een voetbalwedstrijd, rellen voor in de stad. Uit analyse van de feiten bleek dat de zaak niet goed voorbereid was. Op 10 juni 2011 heeft een debriefing plaats. Uit een krantenartikel van 15 juni 2011, waarin het politiekorps te kijk werd gesteld, blijkt dat delen van de verslaggeving van die vergadering naar buiten gelekt waren. Intern onderzoek toont aan dat op 10 juni 2011 vanuit het politieadres van de verzoeker een e-mail was verstuurd naar een parlementslid.

3.3. Op 2 september 2011 deelt de korpschef aan de verzoeker mee dat hij vanaf 1 oktober 2011 tijdelijk aangewezen wordt voor de nieuwe functie

“projectleider sociale media”. Deze maatregel steunt op de overweging dat de korpschef snel indicaties wil over het lekken van informatie uit de vergadering van 10 juni 2011.

3.4. Op 15 september 2011 wordt de verzoeker gehoord over de voorgenomen maatregel. Hij legt een verweerschrift neer. De korpschef geeft mededeling van een bijkomend stuk -“Bijkomende indicatie van het niet meer goed functioneren van de externe communicatie door het korps”- waarin verwezen wordt naar een radio-interview van de verzoeker omtrent een opleiding in scholen omtrent schietincidenten, terwijl dit project nog maar in een denkfase verkeert en er geen voorafgaand overleg met de korpschef gebeurde.

3.5. Op 27 september 2011 neemt de korpschef de thans bestreden beslissing. Het luidt:

“1. Inleiding

Rekening houdend met:

- * de elementen vervat in mijn voorstel tot maatregel van inwendige orde op datum van 2 september 2011 met nummer 11/0154 u aangetekend ter kennis gebracht op 5 september 2011 (deze elementen wijzen op een ernstige vertrouwensbreuk naar aanleiding van een gerechtelijk onderzoek en duiden de gevolgen hiervan op de werking van het korps).
- * het horen van u, in aanwezigheid van uw advocaat Peter Crispyn en uw syndicale vertegenwoordiger Karl Mertens (VSOA) op 15 september 2011;
- * het door mij toegevoegde document (bijkomende indicatie van het niet functioneren van de externe communicatie door het korps) tijdens het horen;
- * het door u overhandigde verweerschrift tijdens het horen;
- * het bemiddelend gesprek tussen mijzelf, uw advocaat Peter Crispyn en uw syndicale vertegenwoordiger Karl Mertens (VSOA) op 21 september 2011 en het door hen overhandigde ontwerp naar aanleiding van dit gesprek.

Ben ik van mening dat een tijdelijke wijziging van uw functie (van diensthoofd communicatie naar projectchef sociale media) de best mogelijke maatregel is van inwendige orde voor het garanderen van het goed kunnen functioneren van het korps (externe communicatie en samenwerking tussen de leidinggevenden).

Dit in afwachting van meer kennis van de eventueel door u gepleegde feiten (gerechtelijk onderzoek en tuchtonderzoek).

Ik ben er mij echter van bewust dat deze maatregel een ook door mij ongewenste negatieve impact zou kunnen hebben op o.a. de reputatie van u als ruim bekende hoofdcommissaris bij de Gentse Politie. Daarom ben ik bereid om deze maatregel aan te passen waar mogelijk maar altijd rekening houdend met wat nodig is om dit korps te kunnen laten functioneren. Ik meen, na een grondige evaluatie, dat de aan mij overhandigde tekst tijdens de bemiddeling een te hoog risico inhoudt voor het korps inzake bevelvoering en inzake duidelijkheid over de te voeren communicatie

2. Besluit

Artikel 1. U wordt tijdelijk ontheven van uw functies (binnen de diensten van de korpschef) als diensthoofd communicatie en perswoordvoerder van het Korps. Dit betekent zeer duidelijk dat u tijdelijk niet meer kan communiceren over het korps (of over informatie binnen het korps aanwezig) naar de pers toe en dat u uw uitspraken niet meer kan kaderen als uitspraken in naam van de Gentse politie. Wel kan u als domeinexpert sociale media extern communiceren binnen de in het korps geldende afspraken (communicatie na overleg met de dienst communicatie; overleg met de korpsleiding indien het gaat over gevoelige onderwerpen).

Artikel 2. U wordt aangeduid als projectleider sociale media. U werkt daarvoor rechtstreeks met de diensthoofden. Binnen uw project geniet u over een ruime autonomie binnen de krijtlijnen, van het door het directiecomité goedgekeurd projectplan. De eindverantwoordelijkheid ligt uiteraard bij de korpschef. Indien u de tijdelijke functie van projectleider sociale media niet wenst te aanvaarden kan u dit op elk ogenblik melden en zal ik u duiden in een andere functie buiten de werksfeer van communicatie. Het is immers mijn bedoeling om met de tijdelijke aanduiding als projectleider sociale media de mogelijkheid voor uw eventuele terugkeer als diensthoofd communicatie maximaal te vergemakkelijken.

Artikel 3. U kan blijven instaan voor het aanreiken van uw expertise inzake het bevorderen van communicatie aan interne en externe partners.

Artikel 4. Net zoals elke andere medewerker binnen het korps respecteert u de huidige en nieuwe regels binnen het korps in het bijzonder inzake de arbeidsreglementering, de nauwkeurige registratie in GALOP en de inconvenianten, overuren, etc.). Zolang de maatregel geldt wordt u de volgende uitzondering toegekend: u mag per referentieperiode 30 overuren presteren en laten uitbetalen in het kader van uw nieuwe functie; dit vangt een eventueel financieel verlies aan inconvenianten op.

u mag tevens tijdelijk gebruik blijven maken van een dienstvoertuig voor o.a. uw woon-werkverkeer (cfr. het bijhorend dagorder is het aan u om dit te melden in uw belastingaangifte).

U behoudt uiteraard ook alle statutaire rechten verbonden aan uw graad;

Artikel 5. De nieuwe tijdelijke dienst aanduiding gaat in vanaf 1 oktober 2011 en wordt op het einde van elke referentieperiode geëvalueerd door een mail met uw bevindingen en een mail met mijn bevindingen.

Bij meer kennis over de feiten of bij het duidelijk niet respecteren van de voorwaarden wordt de maatregel onmiddellijk herzien.”

3.6. Naar aanleiding van het lek over het politieoptreden van 3 juni 2011 wordt tegen de verzoeker een strafrechtelijk onderzoek gevoerd en een tuchtonderzoek opgestart.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

Standpunt van de partijen

4. Volgens de verzoeker is de bestreden beslissing een echte herplaatsing, die invloed heeft op de wijze waarop hij zijn functie moet vervullen en die zelfs als een verdoken tuchtsanctie kan worden beschouwd: voorheen was hij perswoordvoerder van de politiezone en diensthoofd communicatie en nu krijgt hij een andere functie toegewezen, hetgeen neerkomt op een andere werksituatie onder gezag van een andere hiërarchische meerdere. Het is overigens niet duidelijk wie zijn overste nu is, want de functie van projectleider sociale media is niet voorzien op het organigram.

5. Volgens de verwerende partij heeft de korpschef een tijdelijke maatregel van inwendige orde genomen waarbij zijn rechtstoestand niet gewijzigd wordt en die geen ernstige gevolgen heeft op de wijze waarop hij zijn opdracht moet vervullen: als projectleider sociale media houdt hij contact met de diensthoofden en geniet hij een ruime autonomie binnen de klijntlijnen van het door het directiecomité goedgekeurd projectplan; zijn functie sluit nauw aan bij de activiteit waaruit hij tijdelijk verwijderd wordt.

Beoordeling

6. De verzoeker wordt met de bestreden beslissing in een andere functie tewerkgesteld. Hij voert als middel aan dat die veranderde dienstaanwijzing gebeurt om hem te bestraffen voor een misdraging. De Raad van State is bevoegd om over die problematiek uitspraak te doen. Alleen reeds vanuit dat oogpunt is de vordering ontvankelijk.

V. Onderzoek van de vordering

7. Overeenkomstig artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot de schorsing van de tenuitvoerlegging worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de bestreden beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

Moeilijk te herstellen ernstig nadeel

Standpunt van de partijen

8. De verzoeker stelt dat de bestreden maatregel ruime weerklank gekregen heeft, dat hij een bekend gezicht is die ook tot de top van de lokale politie behoort -hij is een van de vijf hoofdcommissarissen van het korps- en dat krantenberichten hem verdacht maken door zijn optreden te situeren in een systeem van lekken en schending van het beroepsgeheim. Het moreel nadeel dat hij ondergaat is zeer ernstig en verergert met het voortduren van de maatregel. Hij bekleedde voorheen een betrekking die op het kader voorzien is voor een hoofdcommissaris, maar wordt daar nu uit verwijderd naar een betrekking die niet op het organigram of de formatie voorkomt en het is niet duidelijk wie zijn hiërarchische meerdere is. Hij belandt aldus in een vacuüm -een “statutair niemandsland”- en het nadeel dat hij lijdt kan niet hersteld worden door een vernietiging alleen, want hij is beladen met een odium.

9. De verwerende partij antwoordt dat een moreel nadeel principieel hersteld wordt door een vernietigingsarrest en dat de verzoeker niet aantoont dat hij zich in een uitzonderingstoestand zou bevinden. Zij wijst erop dat de maatregel tijdelijk van aard is en dat aanpassingen mogelijk zijn, dat de nieuwe functie nauw aansluit bij de vorige en dat met de beslissing geen uitspraak wordt gedaan over de feiten zodat daar ook geen blijk van afkeuring of minachting in gezien kan worden. De beslissing van de korpschef is precies zodanig gemodaliseerd dat het nadeel voor de verzoeker voorkomen of beperkt wordt: met de bestreden beslissing wordt een evenwicht gevonden tussen de goede werking van de dienst -die geconfronteerd was met deloyale en strafbare feiten die de verzoeker waarschijnlijk pleegde- en het respect voor het statuut en de capaciteiten van de verzoeker. Overigens heeft de verzoeker tijdens het gesprek met de korpschef precies bepaalde engagementen genomen -afzien van het woordvoederschap, zich verantwoordelijk stellen voor het project sociale media en bevordering van de interne bedrijfscommunicatie- waarvan hij nu stelt dat zij hem een moreel nadeel berokkenen. Dat de verzoeker in een statutair niemandsland zou verzeild zijn is niet correct: aan zijn statuut wordt niet geraakt, de maatregel is tijdelijk; dat de functie van projectleider sociale media niet voorzien is op het organigram maakt de functie daarom niet minder reëel, aangezien zij precies is ingesteld om de verzoeker zo min mogelijk te schaden; in ieder geval heeft de verzoeker tijdens het gesprek van 15 september laten blijken dat hij niet geneigd was om een functie op te nemen die wél voorzien was op het organigram en is met betrekking tot zijn nieuwe functie, die intern overigens ook ten volle gewaardeerd wordt, een projectfiche goedgekeurd met vermelding van zijn takenpakket.

Beoordeling

10. Het nadeel verbonden met de verandering van een werksituatie is in beginsel niet te aanzien als een ernstig nadeel dat een schorsing kan verantwoorden. En daar bovenop stelt de verwerende partij terecht dat een moreel nadeel, indien het de gewone lasten van de overplaatsing overstijgt, in de regel

hersteld wordt door een vernietiging en dat het slechts anders is wanneer de verzoeker aannemelijk maakt dat hij zich in een bijzondere situatie bevindt.

11. De bestreden beslissing vermeldt de redenen waarom tot de veranderde dienstaanwijzing van de verzoeker besloten is: er zijn aanwijzingen dat hij betrokken is bij een lek, waarover een strafonderzoek gevoerd wordt; de verzoeker lijkt voortvarend te zijn opgetreden in zijn communicatie over een project dat nog niet binnen het bestuur was doorgepraat; er is met de verzoeker en zijn raadsman gesproken over de mogelijkheden die zich aandienen.

De duidelijkheid die de verwerende partij daarmee heeft verschaft laat toe afstand te nemen van subjectieve benaderingen van de problematiek van het nadeel door de verzoeker en derden. Deze motieven zijn dan ook de maatstaf voor de beoordeling van het nadeel -reputatieschade- dat de verzoeker van de bestreden beslissing ondergaat.

12. Dat de verzoeker, als woordvoerder van het korps, een zekere bekendheid bezat is niet van aard om zijn moreel nadeel ernstiger in te schatten dan bij elke andere dienstaanwijzing. Zijn bekendheid zal immers op dezelfde wijze inwerken op een vernietigingsarrest. En de verzoeker maakt niet duidelijk waarom zijn nadeel nog zou verergeren naarmate zijn overplaatsing in de nieuwe functie voortduurt.

In de mate de verzoeker zijn nadeel toch ernstig acht omdat zijn veranderde dienstaanwijzing in verband kan worden gebracht met een strafrechtelijk onderzoek, is het nadeel gelinkt aan dat strafonderzoek: immers, een schorsing van de bestreden beslissing zal de aantasting van de morele integriteit die verbonden is met het belast zijn met een strafonderzoek niet ongedaan maken.

Uit het administratief dossier blijkt ook dat de nieuwe functie van de verzoeker geen spookfunctie is, maar dat hij wel degelijk een welomlijnde opdracht heeft gekregen; die opdracht lijkt ook te passen in de opdrachten die een hoofdcommissaris mag verwachten en er is geen reden om aan te nemen dat de

nieuwe functie van een geringer aanzien -overigens altijd een subjectief gegeven zou zijn; de verzoeker krijgt in zijn nieuwe functie ook een plaats in de hiërarchie toebedeeld, aangezien er wordt gesteld dat hij in zijn nieuwe functie rechtstreeks rapporteert aan de korpschef.

13. De verzoeker toont het bestaan van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel niet aan.

BESLISSING

De Raad van State verwerpt de vordering.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 13 februari 2012, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

André Vandendriessche,	kamervoorzitter,
bijgestaan door	
Vera Wauters,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Vera Wauters

André Vandendriessche